

הדלקת נרות: 18:53

צאת שבת: 20:04

מוצ"ש לר"ת: 20:58

הזמנים לפי אופק ירושלים

פרקי אבות ג'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קזואס שליט"א

ביחד

לא לחפש מומים!

ישנם בני זוג שמיד אחרי החתונה הם יוצאים למסע חיפושים של המומים והדפקטים של בן הזוג בטענה שאם הם יכירו אותם יותר הם יתקרבו יותר אחד לשני. זוגות כאלה אני מכנה בשם 'ארכיאולוגים'.

את מחלקת הארכיאולוגיה צריך להרדים! והסיבה פשוטה, מי שמחפש מומים בסוף מוצא! וכשהוא מוצא נוצרת אצלו תחושת דחיה וסלידה. נמצא שהגילוי היה בעוכריו וגרם לו להתרחקות וחוסר הערכה.

מיד אחרי החתונה היא יוצאת למסע חיפושים ומבררת איזה חסכים הוא סוחב איתו מהילדות... כנראה השכן צעק עליו, אמא שלו נשכה אותו, והגננת צבטה אותו... גברת, מספיק עם החפירות, קבלי אותו כמו שהוא. והוא... מחפש במה היא דומה לאמא שלה וכמה היא מזכירה לו את המשפחה שלה...

ישנם בעלים כבדים... אשה רוצה לפטפט קצת עם חברה בטלפון, ומותר לה! הוא בא מיד ומקשיב... לא עוברת דקה והוא עושה פרצופים ואומר לה: תנתקי מיד... מדברת שטויות... אני לא אשלם על השיחה הזאת... ואח"כ הוא שואל את עצמו למה אני לא מרגיש אליה כלום?

ישנם אנשים שלמרות שהם קנו חליפה שהולמת אותם, הם תמיד מחפשים את הדפקט, את החור ואת הקרע... קנייתם חליפה, תשמחו בה, למה לחפש חסרונות?

קיימת תופעה נפוצה, אחרי כמה שנות נישואים האשה מתחילה לחשוב לעצמה: אני כל כך מאוכזבת ממנו... ממש פספסתי איתו את החיים שלי... ובמשך הזמן פניה נעשות חמוצות כמו לימון, לאט לאט היא מקבלת צבע שחור מסביב לעיניים, והיא מסתובבת בבית כמו נמר בכלוב...

בערב בעלה אומר לה: ערב טוב. והיא משיבה בפנים כעוסות: ערב רע. מה שלומך? יותר טוב שלא תדע... מה עשיתי? אתה גם לא יודע מה אתה עושה... גברת, מספיק. יש לך בעל, תשמחי בו. יש כאלה שאין להם בעל... לפחות יש לך על מי לצעוק... ולא די שהיא לא שמחה בבעלה היא גם לא מרוצה מהילדים. אמא אחת הצביעה על בנה ואמרה: אתה רואה את הילד הזה, הוא יצא לי לא מוצלח... היא חושבת שזה עוגת שמרים... גברת, תתחילי לשמוח במה שיש לך, תפסיקי לחפש בעיות.

גם אצל הגברים יש אכזבות. הכרתי אדם שהיה נשוי למעלה מארבעים שנה. כל בוקר הוא קם ואמר: לא בטוח שעשיתי את הצעד הנכון... אני עוד לא יודע אם זו זאת או לא זאת... תיכף הוא עוזב את כדור הארץ לגמרי, והוא עוד לא יודע אם זו זאת... מה יכתבו על המצבה?... 'האיש שלא ידע אם זו זאת'...

בואו נשמח בבן הזוג שקיבלנו... ועל כגון זה אמרו חז"ל: 'איזהו עשיר? השמח בחלקו'. חלקו זהו זוגו.

פרשת השבוע

מידת הביטחון

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו. וצִיְתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂית אֶת הַתְּבוּאָה לְשָׁלֹשׁ הַשָּׁנִים"

לפני שנבאר את הפסוק, נתבונן בשאלה 'וכי תאמרו מה נאכל?' חז"ל אמרו: 'רבי אליעזר הגדול אומר כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר אינו אלא מקטני אמנה', מדוע ולמה נקרא האדם הזה קטן אמנה הרי רובם ככולם של האנשים שואלים את השאלה הפשוטה הזו ולכאורה היא נכונה כי איזהו חכם הרואה את הנולד.

אבל אם נתבונן יש בשאלה הזו חוסר אמונה ובטחון בקב"ה. ולמה? כשאדם שואל מה אוכל למחר? זאת אומרת שברור לו שהוא יחיה עד מחר, כי אחרת אין שאלה.

אז אם ברור לו שהוא יחיה עד מחר והקב"ה יחיה אותו, למה לא ברור לו דבר הקל יותר והוא מציאת המזון? והרי הוא כסותר את עצמו כי מי שנותן את החיים הוא זה שנותן את המזון שנאמר פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון. ובוהו אנו צריכים להתחזק.

נעבור לפירוש הפסוקים. כשנשאל מה נאכל בשנה השביעית הרי אין בה זריעה וקצירה, יש כאן מעין השאלה שהזכרנו מה נאכל למחר? הקב"ה אמר וצִיְתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂית אֶת הַתְּבוּאָה לְשָׁלֹשׁ הַשָּׁנִים.

זאת אומרת שבשנה השישית הקב"ה יתן פי שלוש תבואה - לשנה השישית לשנה השביעית ולשנה השמינית. כי אם לא חורשים וזורעים בשביעית איך תהיה תבואה בשנה השמינית.

כאן נשאלת שאלה עצומה מפני מה חז"ל היללו ושיבחו את שומרי שביעית ששמו ביטחונם בה' ולא עבדו בשביעית, הרי הם קיבלו את כל המזון למפרע בשישית? ואיזה ניסיון יש כאן? שתי תשובות בדבר:

א. ידוע שאין גבול לתאוותו של האדם. חז"ל אמרו 'מי שיש לו מנה רוצה מאתיים', מאתיים רוצה ארבע מאות, וכן הלאה. ההוכחה לכך שעשירי העולם שיש להם כבר מיליארדים לא נחים אפילו לרגע אחד ועובדים בשיא המרץ וההתלהבות כאילו אתמול יצאו לשוק העבודה.

וזה לאות כי למרות שחשבון הבנק מלא למאה שנים קדימה, עדיין יש להם את תאוות ריבוי הממון. הוא הדין לעניינינו, זה שיש לאדם במחסנים פי 3 תבואה זה אינו אומר שהוא ינוח וישקוט בשנה השביעית. אלא ירצה לעבוד עוד ועוד.

זאת ועוד, יש בנו יצר שכשאומרים לנו 'לא' אנו רוצים לעשות בדווקא. כשאומרים לאדם הלילה אל תישן, הוא משתוקק לישון. כשאומרים לו היום אל תאכל, אתה בצום, הוא נהיה עוד יותר רעב. והדבר נכון גם לענין השמיטה. כשאומרים לך אל תעבוד בקרקע נכנס חשק דווקא כן לעבוד. וזה הניסיון בשמיטה למרות הבטחת ההכנסה.

ב. אפשר לפרש שבאמת בשנה השישית התבואה תגדל באותה כמות כמו בכל שנה. אז היכן הברכה? באכילה, שאוכלים מעט ונהיים שבעים.

זאת אומרת שתהיה ברכה (במעיים במשך) בתבואה שתספיק לנו לשלוש שנים. והניסיון הוא שבכל פעם שאוכלים, על כל כזית וכזית, אנו במבחן הבטחון אם זה ישיב או לא. ואז נוצר רצון לעבוד בשדה.

שבת שלום - אבנר קזואס

לשמוע אישה מדברת כשהיא עצבנית,
זה כמו לחתום בבנק על טפסי המשכנתא.
אין לך מושג על מה מדובר, אבל בכל זאת
אתה מאשר שהבנת ואתה מסכים...

בדיחה

חוס ואהבה

לפניכם מקרה אמיתי שקרה, המבטא את הצורך בחוס ואהבה: ראש משפחה אמר לאשתו: השנה אני רוצה להזמין לליל הסדר את כל המשפחה. הוא ערך שולחן והזמין אליו את כולם. ראש המשפחה התחיל את הסדר, הגיעו לצפון, הוא קם וכינס את כל הילדים ושאל: מי מצא את האפיקומן? ומי שמצא יבקש משאלה לפני כולם. הבן שלו מצא והביא לו את האפיקומן. האבא אמר לו מה היית רוצה שאתן לך במתנה לאפיקומן? פניו של הבחור הרצינו והוא אמר לו בקול רועד: אני רוצה שפעם אחת תתן לי נשיקה לפני כולם...

כמובן שהנוכחים הוציאו ממחנות והתחילו לבכות... היה זה בחור שהיה לו אומץ לומר לאבא שלו 'תנשק אותי'. כמה הוא יכול לשמוע שהוא לא יוצלח? שהוא בייש את המשפחה? שחבל שהוא נולד? ... אולי תנשק אותו, כדי שכולם יראו שאתה אבא שלו?

אבא יקר, כדאי מאד שבהזדמנות הקרובה, כשתפגוש את הבן המתבגר שלך תחבק אותו בחמימות, ותיתן לו נשיקה ותאמר לו שאתה אוהב אותו. ואל תתפעל מזה שהוא ינגב את הלחי ויאמר: אל תנשק אותי, אני לא תינוק... אני רוצה לומר לך שהוא תינוק מגודל, והוא זקוק לזה מאד, רק שהנשיקה הביכה אותו קצת. לזאת יקרא אהבה מופגנת.

לא רק לומר 'אני אוהב אותך', אלא גם לחבק ולפעמים גם לנשק. אמא יקרה, לא יזיק אם מידי פעם תיקחי את הבת המתבגרת שלך למסעדה או סתם לגלידה. היא תרגיש קירבה גדולה אליך, ותיפתח ותספר לך את אשר על לבה. למרות ההתנהגות המרגיזה שלה, תימצאי סיבה לחבק אותה ולומר לה שאת אוהבת אותה. ואם היא תשאל אותך: אם את אוהבת אותי, אז למה צעקת עלי אתמול? תאמרי לה: אדברה, זה מראה על אהבה ועל קירבה. הנה, שימי לב שאני לא מעירה לבת של השכנה, כי אני לא קרובה אליה. אבל את הבת שלי, וקרובה אלי ואכפת לי ממך, לכן אני מתרגזת ויוצאת מהכלים.

קוראים יקרים, למדנו שאמירת ביקורת מלמדת על קירבה ולא על ריחוק. בדרך כלל אנחנו מעירים לקרובים לנו יותר. את המסר הזה צריך להעביר לילדים הקטנים והגדולים. הרבה אימהות שואלות: איך אפשר לחבק את הבת או הבן, אחרי שהם הרגיזו אותנו במשך היום, ואנחנו קצת כועסים? התשובה לכך - כעס לחוד, וחיבוק לחוד. נחשוב לרגע, אם הילד הרגיז אותנו במשך היום, האם לא ניתן לו את ארוחת הערב? כולנו מבינים שאין קשר בין הדברים. ילד חייב לקבל ארוחת ערב, ללא תלות בהתנהגותו במשך היום.

זה שהבת שלך התנהגה בצורה שגרמה לך לצאת מהכלים, זה אומר שהיא לא תקבל את ארוחת הערב הרוחנית שלה? יחס חם וחיבוק? אנחנו ההורים חייבים להפריד בין הדברים, ולא לתת לסערת הרגשות שלנו לנתק אותנו מהם.

סיפור לשבת

הרה"ג רפאל שלמה לנידאו זצוק"ל

להפתעתם, היה גופו שלם כביום קבורתו, וריח בשמים עלה מהקבר. אדם זה נקבר כשלושים וחמש שנים קודם לכן, ולא נודע כקדוש וצדיק. הם תמהו, וסיפרו על כן לרב העיר, הגאון ר' רפאל שלמה לנידאו זצ"ל. הצדיק תמה, מכיוון שגם הוא הכיר את המנוח.

מדובר היה באדם פשוט, מוכר כפתורים ותופר לולאות. הצדיק לא ידע, במה זכה. בלילה, הנפטר בא אליו בחלום, ואמר לו: "למה תתפלל? אספר לך מעשה שהיה, במה זכיתי לכך". כך סיפר: "מיום הגיעי למצוות נאלצתי לעמול לפרנסתי. פתחתי דוכן והרווחתי פרוטות. הוצאתי כדי מחייתי, וכל פרוטה שחסכתי שמרתי בכלי חרס. לימים שכרתי חנות ופרנסתי שפעה. כל יתר רווחי מצא דרכו לכד החרס בפאתי החנות, עד שכמעט ועלה על גדותיו. אמרתי לעצמי: 'הממון שבכד יהיה בעז"ה להשאת צאצאי'.

האימאם הגיע יום אחד מטעם השולטן לגבות מיסים. הנכרים באו אליו וקבלו בפניו, שכל מסחר הכפתורים והרקמות בידי היהודים. הם העלילו, שמעלימים מיסים. הממונה האמין לדיבה, והוציא צו האוסר על היהודים לעסוק במלאכה זו. גם עלי נאסר להמשיך במלאכה. לעצמי לא דאגתי. ידעתי כי כד החרס מלא וגדוש. אמלא את החנות שלי בסחורה אחרת, וארוויח למחייתי. אבל מאתיים משפחות התפרנסו ממשלח יד זה, ביניהם משפחות של אלמנות ויתומים. מיד לבשתי בגדי שבת. נטלתי את הכד הגדוש מטבעות. הלכתי לשכונת שיד יברק. עליתי למעונו של האימאם וביקשתי לשוחח עימו. כשהגעתי לפניו, הנחתי לרגליו את הכד. הוא נשא את עיניו ושאל: "מה זה?" אמרתי: "כל חסכוניי". הוא שאל: "מה מבוקשך?" עניתי: "מאומה. ביקשתי רק להזכיר למעלתך את הפתגם: 'קטע אל רקאב, ולא קטע אל רזאק' ("כרות את הצוואר, ואל תכרות את הפרנסה!"). "למה כוונתך?" האימאם חקר. אמרתי: "אדוני המושל, מוכר כפתורים אני, ותופר לולאות כמו שעניך ראוות, יש לי חסכונו, ויכולתי להסב את פרנסתי ולהתכלכל בכבוד, אבל בגזרתך הותרת משפחות רעבות, אלמנות ויתומים חסרי כל! תיקח את מתנתי ועתירתי לפניך, ותבטל את הגזרה!"

הזהב הנוצץ או הדברים היוצאים מן הלב פעלו את פעולתם. הגזירה בוטלה ולמאות משפחות היתה הרווחה והם יכלו להמשיך ולהתפרנס. אמר הרב: "עתה, הכול מובן. המקיים נפש אחת, כאילו קיים עולם מלא. מה רבה זכותו של מי שקיים נפשות כה רבות, בהקריבו את כל חסכונוותיו!!!!".

יום אחד פרצה מחלוקת בין שני סוחרים. אחד מהם פנה לבית-הדין, והזמין את שותפו לדין תורה. כאשר הגיע השמש לבית-הסוחר, הוא חשש, שמא יתחייב בדן. כדי להימנע מסירוב גלוי לדיינים, דבר שלא העלה כלל על דעתו, שיחד את השמש בכסף, שיאמר שלא מצא אותו בבית. השמש סבר לתומו, שהסוחר רוצה להגיע מאוחר יותר, ולכן לא עמד בניסיון והסכים לעסקה. כשהגיע השמש בפעם השניה להזמין את האישי לבית-הדין, התברר לו, כי הסוחר נמלט לעיר תדף הסמוכה. כאשר רבינו שמע, כי הסוחר לא נמצא בביתו, וכי הוא ברח, קרא לאנשי החברא קדישא לציווה עליהם לכרות קבר לסוחר. הם אומנם עשו כמצוותו, אבל לא הבינו מדוע עליהם לחפור קבר לאדם בריא ושלם. לפני שהספיקו לעשות את עבודתם, הגיע שליח והודיע, שהסוחר, שהיה כבר בדרכו מחוץ לעיר, הוכש על ידי נחש ומת.

בדברי ההספד שנשא הרב על הסוחר, הוא הוכיח את קהל עדתו בדברי מוסר. הרב אמר להם, שאין באפשרותו של אדם להימלט מן הדין. אם הוא מסרב לצייט לבית-הדין, אפילו בסתר, הוא נענש על כך בכל חומרת הדין, ומתקיים בו הפסוק: "ופורץ גדר- ישכנו נחשי". דברי הרב השאירו רושם עצום על כל הנוכחים, וגרמו לקידוש שם שמיים ברבים. רבינו שימש חזן בימים הנוראים וגם תקע בשופר בראש השנה. לעת זקנותו הציע את בנו לשמש במקומו. לרבינו עשו מניין בביתו מכיוון שהיה קשה לו ללכת. ראש השנה הגיע ובנו התפלל ותקע. לאחר התפילה הלכו לבית הרב לברכו בישנה טובה. רבינו שאל אותם: "איך היתה התפילה והתקיעות של בני?". אמרו לו, שהתפילות היו טובות, אבל התקיעות - לא כל כך.

רבינו התפלא ושאל את בנו: "מה קרה בתפילה?". הבן ענה: "אבא, בתקיעות, כשאמרתי 'ושלח את מלאכך', עמדו לידי שני מלאכים: אחד מימיני ואחד שמאלי - ולכן טעיתי בתקיעות מרוב פחד ואימה". אביו אמר לו: "הרי אתה הזמנת אותם, ומה לך לפחד?". כשנודע שאחד מבני קהילת ארם צובא נפטר, מיהרו אנשי החברה קדישא לחצוב לו קבר בבית העלמין. בתוך כך אירעה מפולת, ונתגלה קברו של אדם שנקבר בסמוך. הם נחרדו מהפגיעה בכבוד הנפטר.

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

הדרכת חתנים וכלות

מדריכי חתנים ומדריכות כלות מקצועיים ומנוסים מוסמכים ע"י הרב אבנר קוואס, בכל רחבי הארץ.

1599-59-59-39